

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

tē oculorum. Que tunica (vit ait Beda) significabat castitatem & puritatem, quā Sacerdotes debent in omnibus suis ministeriis & actionibus magna cū perseverantia usque ad vitæ finem seruare. Indigent tamen mille oculis ad hanc custodiam, eō quōd mille vijs impugnetur & interdam in ipsis ministeriis struit Sathanas laqueos ipsis confessarijs, & alijs, qui iuuandæ & promouendæ animarū saluti student, vt dicetur cū de eis agemus. Et quamvis continentia ex seipsa videatur tunica angusta, & aspera ipsi carni; necesse tamen est, eam adhuc amplius constringere aliquo abstinentiæ, ac pœnitentiæ corporalis exercitio, & cautela attentiori, quā sit ordinaria: nam etiam hoc totum videbitur modicū, si respiciamus ad puritatem Statūs eorum, & vt à tanto periculo liberentur.

§. I.

PLVRIM VM ad hoc conferet, quōd Sacerdotes exactè agnoscant malitiam & fœditatem huiusmodi peccatorum. *In primis* enim si ipsius matrimonij usus, qui ex se Sanctus est, adeò obfuscat Sacerdotij puritatem, vt Ecclesia voluerit illa esse separata, vt prædictum est: quād magis (ait S. Augustinus) deturpabit vitium fornicationis; & quocunque aliud carnale peccatum, quod adeò grauiter Dei Maiestatem offendit? Et, si Apostolus adeò fœdum reputabat hoc vitium in Sæcularibus hominibus, vt eis diceret: a nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? tollentes ergo membra Christi, facietis membra meretricis? abist. An nescitis quoniam qui adharet meretrici, unum corpus efficitur? Quād igitur detestabilior erit Sacerdotis improbitas: qui cū sit pars & membrum adeò præclarum C H R I S T I, sese vili adeò & fœrido cœno coniungit? Quod si adeo est graue Sacrilegium, & spirituale adulterium transgredi votum castitatis; etiamsi, qui illud frangit, sit sæcularis, vt suo loco est dictum: quid erit in Sacerdote speciali consecratione mancipatio, obsequio Diuino? Si grauissimum est Sacrilegium, templo Dei violare perpetrando hoc peccatum in loco Sacro: quād erit grauissimum, cū, qui illud admittit, consecratus est, viuumque Dei templo; in quod quotidie Deus ingreditur; & ipse eum in suis accipit manibus, ore ex osculatur, & in suum pectus immittit? O Sacerdos (ait S. Hieronymus) dic quisquis fueris: quando Sacramentum sumis; qualiter cum ijs labijs filium Dei oscularis; quibus osculatus es labia meretricis? O Iuda, filium hominis osculo tradis? hic illum tradidit in manus crudelium hostium; utrum calcarent, & cruci affigerent: tu autem eundem tradis peccatis carnalibus, immanioribus eius hostibus, quād illi fuerint; & tu ipse eum calcas & crucifigis.

In te (ait S. Chrysostomus) diriguntur horrendæ illæ minæ Apostoli

L 2

dicentis:

Tract. 3 c. 8

Serm. 17. ad
Fratres.

2

at. Cor. 6. 15

3

4
Epist. ad Sa
cerdotes.

Hom. 10.

b Hebr.
10. 29.

..

..

dicens :

b Quanto deteriora supplicia promerebuntur, qui Filium Dei conculcauerit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, & spiritui gratiae contumeliam fecerit, cuius gratia ibi erat communicanda? Tu autem, ô miser & infelix, es, qui carnis tue voluptatibus ita irreuerenter Dei Filium, eiusque pretiosissimum sanguinem tractas, quasilum conculcares ac pollueres : quamobrem horrendis suppliciis dignum te facis. Elephas sacram hostiam, in qua filij Dei cœo existit, vt ab aliis adoretur : tu vero illam conculcas? Elephas Calicem preciosissimi sanguinis, vt omnes eum venerentur: & tu eundem contemnis?

Tu præbes plebi spiritum gratiae per Sacra menta ; & tu contumeliam ei facis? Audi quid idē b Dominus dixerit, conquerens de hac iniuria: ad vos, O

Sacerdotes: qui deſpiciatis nomē meū, & dixistis: in quo deſpexitus nomē tuū offertis super altare meum panē pollutū, & dicitis: in quo polluitis me? Nō polluitari-
psum sacrificium, nec panis Sanctus in se, etiam si Sacerdos improbus &

pollutus sit, qui illum offert; sed (vt S. Hieronymus ait) quantum in le-
est, illum polluit & profanat, quatenus eum cū fôrdibus & immundicis
suis coniungit. Sed nunquid talis temeritas impunita manebit? Si iubebat

Deus: c Sacerdotis filia d, prehensa in fôpro, violasse nomē Patris sui flammis exuri-
quantò magis (ait S. Chrysostomus) similē pœnā promerebuntur Sacerdos

in eandem lapsus culpam: qui magis violat, & maiori ignominia afficit Sa-
cerdotalem dignitatem; quam filia eius eam afficeret? Quamvis autem

talis Sacerdos in hac vita flammis non exuratur: exuretur procul dubio
flammis inferni, nisi pœnitentiam fecerit tempestiuè. Nec in hac quidem

vita deerit severa punatio, vt appareret in sceleratis illis Sacerdotibus filijs
Heli: d qui dormiebant cum mulieribus, quae obserabant ad ostium tabernaculi:

propter quod, & alia eorum sclera, talia supplicia minatus eis est, n
quicunqua ea audiret, tinnirent amba aures eius. Sed ne silentio prætereamus

aliud peccatum gulae, quod voluptates carnis improborum illorum Sa-
cerdotum comitabatur. Eorum enim puer, ipsis iubentibus, nolebat accipere

carnes coctas animalium quae offerebantur in Sacrificiis, sed vi crudas acci-
piebat, vt eas ad palatum Dominorum suorum coqueret, & condiret. Quis

aurem est hic carnalis Sacerdotis puer, nisi amor proprius, & inordinatus
sensuum appetitus? qui anuente libera voluntate, quaerit cibos sibi ali-
as non debitos: quos iuxta suum palatum præparat, etiam conculcato Dei

g. stu & palato; vt suum expletat. ex qua gula gradum sibi facit ad luxuri-
am, violans suam dignitatem vili adeo, infamique comite. Iure optimo

talibus Sacerdotibus obiici potest illud Apostoli: e non potestis calicem Do-
mini bibere, & calicem Demoniorum: nec potestis mensa Domini participes esse &

mensa Demoniorum. & quodnam maius esse potest Icelus, quam accumbe-
re quotidie mensa Christi, & purissimam eius carnem comedere, ac pre-

ciofissi-

versu. 13.

20.

Cor. 10.

20.

ciosissimi calicis sanguinem bibere : & simul assidere mensa Daemoniorum, eiusque calicem haurire, sectando gulam, & ebrietatem & luxuriam infamem? Oportet (inquit S Augustinus suis presbyteris) manum mundam esse, quæ polluti vasis maculas debet purgare : ne polluta, detersus possit coinquinare, cum sordida sordidum tractat. Propterea Sacerdotes Altissimi Dei, vobis dicitur : Mundanini, qui fertus vase Domini. g Exhibemus (inquit Apostolus) nosmetipso sicut Dei Ministros in ieiunis in castitate : coniungendo utramque hanc virtutem, eò quod altera alteram valde iuuet, ac foueat, castitas faciet nos Deo gratos, & Angelis similes, supra cœlos ipsos auolare; sine qua non poterimus nostra ministeria mundè peragere. Hæc est illa sancta virtus, quam complecti nos docet Apostolus, dicens : *Hæc fornicatio & omnis immunditia nec nominetur in vobis.* Ne mens nostra colloquiis malis possit corrumpi. Ideo, fratres, attendite, quod non solum à vobis remouenda est fornicatio, sed etiam omnis suspicione falsa. Non decet Clericum cum mulieribus sedere, vel fabulari, vel domus earum frequentare, ne suspicione mala inde progrediatur. O quam vilis, o quam miser & pusillanimis reputatur Clericus qui frequenter cum mulieribus conuersatur! insipiens valde est, & inexpertus, qui amicitias mulierum procurat. Et id est vos qui estis lux mundi, & ciuitas in monte situata, sic famam vestram custodire debetis: vt non erubescant de dæmonibus laudatores: hoc est: ne qui vos suspiciunt & laudant, erubescant, cum audiunt mala, quæ alij de vobis referunt. Hæc omnia documenta sunt S. Augustini, & ea sunt explicata in loco superius allegato.

Ea nunc aliquibus exemplis confirmabimus, quæ vitium hoc reddant nobis magis detestandum. S. Gregorius refert de septem Episcopis, qui carentes lingua (Tyrannus enim quidam linguas eis amputauerat) loquebantur, & poterant Sacrum Missæ celebrare. Quorum unus, cum lapsus esset in fornicationem, non potuit amplius loqui. & ita mansit inhabilis ad hoc diuinum Sacrificium offerendum. Palladius etiam refert, venisse ad S. Machariam Sacerdotem quendam, capite à cancro deuorato, & ore in posteriorem partem inuerso, cū quadam horrenda deformitate, ac dolore maximo; & orasse ipsum Sanctum pro sanitate recuperanda. Qui Sanctus, ne aspicere quidem illum voluit sed cū ipsem Palladius pro eo intercederet, respondit ei Sanctus: indignum illum esse tali sanitati, & iuste ea pena puniri: eò quod post lapsum in fornicationem, Sacrum Missæ celebrasset. Quod si vis, inquit sanitatem ei restitu, persuadeas, vt nunquam amplius Missam celebret. Infirmus iurauit, se nunquam celebratum: cui S. Macharius: credis esse Deum, cui nihil sit occultum, & quem decipere non possis? Cumque ille responderet, se id credere: iussit Sanctus, vt peccatum suum confiteretur; & statueret, firmiterque propon-

9
Serm. 36. ad
Fratres.
f. 15ai. 52. 11.
g 2. Cor. 6. 6

“ “

“ “

“ “

Serm. 37.
g Ephes. 5. 3

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

“ “

neret se nunquam amplius celebraturum. Et tunc Sanctus ei restituuitam. Ex quo satis appetet, quantopere Deus Dominus noster hoc vi-
tium detestetur; cum vel vnicia fornicatio sufficiens fuerit causa, cur indi-
gni efficerentur, qui nunquam amplius celebrarent. Nec minus est stupen-
dus, licet eius exitus fuerit lenior, casus, quem refert Petrus Cluniacensis
de quodam alio Sacerdote: qui post lapsum in peccatum carnis, ad cele-
brandum accessit. Cumque sacram hostiam in manibus haberet, ut eam
sumeret, illa euanuit; & cum acciperet ad manum calicem, etiam preio-
sissimus sanguis euanuit. Qui tamen etsi ex hoc euenter timore esset per-
territus, sequenti tamen die rediit ad Sacrum celebrandum: euenter
idem quod prius. Et cum ille adhuc pergeret tertio die celebrare, ut vide-
ret: an Dominus Deus in ira sua contra ipsum persisteret: idem omnino
euenter. Quare ter priuatus est communione in ipso Sacro, tanquam indi-
gnus tali cibo. Et tunc accessit suum Episcopum, multisq; lacrymis pec-
catum suum est confessus, & miraculum quod euenerat, aperuit. Et cum
per multos dies penitentiam egisset, abstinens a celebratione: postea ex
præscripto sui Prælati accessit ad Missam celebrandam. Et in prima Mis-
sa, quam magna cum deuotione & pietate fecit: cum vellet communica-
re, repente apparuerunt illi tres illæ hostiae, quæ prius disparuerant, & in
calice similiter inuenit tantam sacri Sanguinis quantitatem, in signu quod
Deus Dñs noster ipsius peccata remisisset. Et sumens omnes tres hostias
totumq; sanguinem, duxit in posterum piam valde & sanctam vitam.

Similem casum refert Cæliarius de quodam Sacerdote, qui cum nocte
Nativitatis proficiseretur ad pagum quendam, ut Sacrum in eo celebra-
ret: in ipso itinere incidit in quandam fœminam, cum qua carnaliter pec-
cauit; & nihilominus post matutinum officium Sacrum fecit; sed statim
atque consecrationem peregit, euenter ei idem miraculum; aduolans enim
columba quædam forbuit Sacrum liquorem, qui erat in calice, & hostiam
Sacrum rostro accipiens auolauit. Et cum postea etiam in aurora celebra-
ret, ac deniq; in tertio Sacro; idem in omnibus ei euenter. De suo tamen la-
psu vehementer dolens, & præmissa penitentia, cum rediit ad Sacrum fa-
ciendum, eadem columba rediit cum tribus hostiis, & ex suo rostro eas
in altari collocauit; liquoremq; Sacrum, quem accepérat, in calicem ipsum
infudit, ut ex hoc facto intelligeretur: Spiritum sanctum, per columbam
significatum, eos horrere: qui absque puritate communicant: dolentibus
verò, & columbarum instar gementibus, ob admissas culpas, restituere
quod propter illas amiserunt. De duobus Sacerdotibus carnalibus refe-
ritur; quod cum Sacrum Missæ facerent, alterius os, nasus, mentum, &
lingua computuerint: ut indicio esset, quantum apud Deum & proximos
opus illud fateretur, ob improbam & scandalosam eius vitam: cum verò
alter

Lib. 1. de
Miraculis.
6. 2.

Lib. 2. 1 Dia-
log. c. 5. in
Mагno Spe-
culo exem-
plor. Verbo
Communio.
exemp. 9.

In eodem
Speculo ver-
bo Miss.
Exemp. 5.

alter ad Sacram Aram accederet, prodijt ex ea vehemens quidam ignis, qui manus eius vique ad ipsos cubitos combusit; in signum ignis luxuriæ, animam ipsius comburentis, ipsumque redditis indignum, qui Sacrum celebraret. De duobus alijs Sacerdotibus valde int̄esperantibus, & in peccatis gulae & luxuriæ effrenibus, etiā refertur: quod cum essent amici intimi, & in eisdem virtijs individui socij: hac ratione fuerint à Diuina iustitia puniti: ut primus repente moreretur: cumque eius locius sequenti die ambularet, audiuit tremendā quandam vocem de sub terra prodeuntem cum horrendis gemitibus, & clamoribus. Ille verò sacerdos timore perterritus sanguine Crucis cœpit se signare; & resumpto animo, loquenter interrogavit, quis esset? Cui respondit, qui vocem emittebat: ego sum infelicissimus amicus tuus. Et interroganti secundò: quomodo tecum agitur? & cur de sub terra mecum loqueris? tunc tremendo quodam magitu dixit: vae, vae, vae mihi: quoniam clausit super me puteus os suum, quo responso prolatto, tremenda illa vox videbatur summa celeritate magis procul semper recedere, quasi in abyssum descendens. Sed infelicior socius, quem Deus Dominus noster per eam vocem vocabat, & inuitabat ad pœnitentiam, noluit illam facere; sed in depravatis moribus persistit; & breui post tempore infelicem obiit mortem: quem idem vae fecutum est, quod eius socium; ad eundem enim descendit inferni puteum.

§. II.

HO s. & similes alios casus, & horrenda supplicia ostendit diuina misericordia: vt ex alienis malis cautores efficiamur: ne in severæ iustitia manus incidamus. Nam (vt ait S. Augustinus) si Dominus noster omnia peccata publicè & ad oculum in hac vita puniret, facilè homines cogitarent: nullum post hanc vitam superesse supplicium; quod si nullum hic puniret, etiam existimarent, Deum nec prouidentiam habere, nec iustitiam exequi. Ideoque quosdam peccatores punit in hac vita; alios verò differt puliendo in altera. Et, vt S. Thomas aduertit, visibilia supplicia solent infligi in initio, quo leges promulgantur. Ac propterea Ananias & Saphira repentina morte fuerunt sublati, qd violatum votum paupertatis; & in Ecclesia primæua (vt ait Apostolus) a multi ed quod in dignè sanctissimum Sacramentum sumerent: erant infirmi, imbecilles, & multi moriebantur. Nec dubium, quin multæ infirmitates, imbecillitates, & mortes sint etiam nunc pœnæ peccatorum, quæ admittuntur in indigna communicatione, & Sacri celebratione. Tremant itaque improbi Sacerdotes, & nominatum lascivii, & impudicii; & studeant statim vitam suam emendare: ne fortè mors repente superueniat; & cadant in profundum inferni. Clau-

Ibidem verbo. Gula.
Exemplo. 12

Lib. 1. de
Civit. c. 8.

Lect. 7. in 1
Corint. ii.

4. Corint.
ii. 30.

ment